

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Childhood Bladder and Bowel Dysfunction Questionnaire 5-12 jaar (CBBDQ)

April 2024

Review: M.L. van Engelenburg-van Lonkhuyzen
Invoer: M.L. Bokhorst

1 *Algemene gegevens*

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Thorax/buik/organen
Aandoening (ICD)	Urogenitaal Spijvertering (Defaecatie)
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Overige (Functies en anatomische eigenschappen)

- *Korte beschrijving* → De Childhood Bladder and Bowel Dysfunction Questionnaire 5-12 jaar (CBBDQ) is een gebruiksvriendelijke ouder vragenlijst bestaande uit 18-items, die de symptomen van mictie- en defecatieklachten van hun kind in kaart brengt.^{1,2} De CBBDQ_{5-12j} is in Nederland ontwikkeld door bekkenfysiotherapeuten met medewerking van kinderartsen, kinderfysiotherapeuten, epidemiologen en ouders van 1505 kinderen met en zonder mictie- en/of defecatieklachten [5-12 jaar, gemiddelde leeftijd 7,6 jaar (SD 2.0)].^{1,2,3,4}
De CBBDQ is geschikt om zelfstandig te worden ingevuld door ouders.^{1,2,5} De CBBDQ biedt gezondheidsprofessionals en wetenschappelijke onderzoekers een manier om de symptomen van mictie- en defecatieklachten bij kinderen in kaart te brengen én te evalueren.
- *Doelgroep* → ouders van kinderen (5-12 jaar) met mictie- en/of defecatieklachten
- *Auteur*:
  - ✓ *Oorspronkelijke en Nederlandse versie* → van Engelenburg-van Lonkhuyzen ML (2017, 2024)^{1,2,3,4}

2 *Doel van het meetinstrument*

- Inventariserend
- Evaluatief

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Vragenlijst
- *Opbouw* → totaal 18 items, verdeeld over de volgende twee subcategorieën:
  - Mictie (10 items)
  - Defecatie (8 items)
- *Invulinstructie* → staat vermeld in het meetinstrument
- *Meetniveau* → per item: wijze score (5-punt Likert schaal (0-4)); meetniveau ordinaal
- *Meetniveau* → per subcategorie: wijze score (0-40 voor mictieschaal, 0-32 voor defecatieschaal); meetniveau ratio
- *Meetniveau* → totaalscore: wijze score (0-72); meetniveau ratio

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → www.meetinstrumentenzorg.nl
- *Geschatte kosten* → gratis te downloaden
- *Copyright* → ja, contact: PelvicWise@xs4all.nl of Prof. dr. R.A de Bie: ra.debie@maastrichtuniversity.nl

5 *Methodologische kwaliteit*

- **Interne consistentie** →
Principale factoranalyse bevestigde de aanwezigheid van een mictie- (10 items) en een defecatiesubschaal (8 items).
Mictiesubschaal: n=1229 populatie: ouders van kinderen 5-12 jaar, Cronbach's α : 0.74.
Defecatiesubschaal: n=1229 populatie: ouders van kinderen 5-12 jaar, Cronbach's α : 0.71.
- **Reproduceerbaarheid** →
De test-hertestbetrouwbaarheid was uitstekend, n=172: (ICC: 0,94).
- **Validiteit**
  - ✓ *Content en structurele validiteit* →
Gedurende Delphi rondes (n=31: bekkenfysiotherapeuten, kinderysiotherapeuten, kinderartsen) werden items en antwoordmogelijkheden geselecteerd en vervolgens getest in een pilot bij 48 ouders (kinderen 5-12 jaar) met mictie- en/of defecatieklachten.^{1,2}
  - ✓ *Constructvaliditeit* →
Convergente validiteit Mictiesubschaal: n=172, convergente validiteit vergeleken met de VSSDES-mictiesubschaal. ICC 0.76 (95% CI: 0.57–0.85).
Defecatiesubschaal: n=172, divergente validiteit vergeleken met de VDDDES-defecatiesubschaal. ICC: 0.52 (95% CI: 0.11–0.71).
  - ✓ *Criteriumvaliditeit* →
De criteriumvaliditeit (Area Under Curve: 0,98) was uitstekend.^{3,4}
Afkapwaarde: 11 (sensitiviteit 0,96; 1-specificiteit 0,89).

	<ul style="list-style-type: none"> • Responsiviteit / longitudinale validiteit → De responsiviteit na 6 maanden was voldoende (AUC: 0,74).^{3,4}
6	<p><i>Hanteerbaarheid / feasibility</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Taal</i> → Nederlands, Engels, Turks, Braziliaans, Deens, Koreaans, Indonesisch en Hindi.^{1,6,7,8} • <i>Benodigheden</i> → vragenlijst, pen • <i>Randvoorwaarden</i> → geen • <i>Benodigde tijd</i> → 5-10 minuten • <i>Gebruikershandleiding</i> → kies bij elke vraag het antwoord dat het beste van toepassing is op uw kind in de afgelopen maand. Als u het antwoord niet weet, vraag het dan aan uw kind (of vul de vragenlijst samen met uw kind in). Let op: niet alle vragen hebben dezelfde antwoordmogelijkheden.
7	<p><i>Normgegevens</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Uitkomstklassen en normgegevens</i> → De minimaal relevante klinische verandering (MIC) is 4,5 punten bij een afkappunt van 11 punten. De SDC is 1,6.^{3,4}
8	<p><i>Overige gegevens</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Om regionale verschillen (in plas- en ontlastings) woordgebruik uit te sluiten zijn ouders (kinderen met symptomen) en controle ouders (kinderen zonder symptomen) uit alle delen van Nederland uitgenodigd te participeren. De ‘Three Step Test Interview’ methode is gebruikt om gebruiksvriendelijkheid en hanteerbaarheid te onderzoeken.⁵ • De CBBDQ_{5-12j} is op basis van internationaal erkende richtlijnen³ vertaald in het Engels Turks, Braziliaans, Deens, Koreaans, Indonesisch en Hindi.^{1,6,7,8}
9	<p><i>Literatuurlijst</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. van Engelenburg-van Lonkhuyzen ML, Bols EM, Bastiaenen CHG, Benninga MA, de Bie RA. Childhood Bladder and Bowel Dysfunction Questionnaire: development, feasibility and aspects of validity and reliability. <i>J Pediatr Gastroenterol Nutr.</i> 2017;64(6):911-917. 2. van Engelenburg-van Lonkhuyzen ML, Bols EMJ, Bastiaenen CHG, et al. De ontwikkeling van de Childhood Bladder and Bowel Dysfunction Questionnaire (CBBDQ). <i>Bulletin.</i> 2023;49:28-30. 3. van Engelenburg-van Lonkhuyzen ML, Bols EMJ, Bastiaenen CHG, et al. Measurement properties of the Childhood Bladder and Bowel Dysfunction Questionnaire. <i>J Pediatr Gastroenterol Nutr.</i> 2024 Mar;78(3):592-600. 4. van Engelenburg-van Lonkhuyzen ML, Bols EMJ, Bastiaenen CHG, et al. Klinimetrische kwaliteiten van de CBBDQ. <i>Bulletin.</i> 2024;51.

5. Verhoeven MMR, van Engelenburg-van Lonkhuyzen ML, Bols EMJ. Gebruiksvriendelijkheid van de 'Childhood Bladder and Bowel Dysfunction Questionnaire', een vragenlijst van mictie- en defecatieproblemen bij kinderen van 5-12 jaar. *Bulletin*. 2013;31:10-13.
6. Beaton DE, Bombardier C, Guillemin F, Ferraz MB. Guidelines for the process of cross-cultural adaptation of self-report measures. *Spine*. 2000;15(25(24)):3186-3191.
7. Aydın G, van Engelenburg-van Lonkhuyzen ML, Baktır S, Mutlu EK, Mutlu C, de Bie RA. The Turkish version of the childhood bladder and bowel dysfunction questionnaire (CBBBQ): cross-cultural adaptation, reliability and construct validity. *Turk J Gastroenterol*. 2020 Jun;31(6):482-488.
8. Bernardes RP, Barroso U, Cordeiro D, Scremim C, van Engelenburg-van Lonkhuyzen ML, de Bie RA. Translation and cross-cultural adaptation of the Childhood Bladder and Bowel Dysfunction Questionnaire (CBBBQ). *J Pediatr (Rio J)*. 2021 Sep-Oct;97(5):540-545.